

La Santa Espina

Rondalla en 3 actes i 6 quadres

A Magic Story in 3 acts and 6 scenes

Rondalla en 3 actos y 6 cuadros

Cor, Veus i Piano (reducció de l'Orquestra)

Choir, Voices and Piano (Orchestra reduction)

Coro, Voces y Piano (reducción de la Orquesta)

Enric Morera

text / texto

Àngel Guimerà

Reg. B.3697

c/. Provença, 287

Tels. (34) 932 155 334 - (34) 934 877 456 - Fax (34) 934 872 080
08037 BARCELONA (Spain)

www.boileau-music.com boileau@boileau-music.com

All rights reserved

És il·legal la reproducció total o parcial d'aquesta publicació, així com la seva transmissió per qualsevol mitjà, ja sigui electrònic, mecànic, magnètic, digital, per fotocòpia, enregistrament o altres mètodes sense permís previ dels titulars del copyright.

It is against the law to totally or partially reproduce this publication or to transfer it by any means, whether electronically, mechanically, magnetically, digitally, by photocopy, recording or by any other methods, without the prior consent of the owners of the copyright.

Es ilegal la reproducción total o parcial de esta publicación, así como su transmisión por cualquier medio, ya sea electrónico, mecánico, magnético, digital, por fotocopia, grabación u otros métodos sin permiso previo de los titulares del copyright.

© Copyright 2011 by ENRIC MORERA I VIURA

© Copyright 2011 by ÀNGEL GUIMERÀ I JORGE

© Copyright 2011 Drets d'edició en exclusiva per a tots els països / Derechos de edición en exclusiva para todos los países: Editorial de Música BOILEAU, S.L.

c/ Provença, 287 - 08037 Barcelona (Spain)

Tels.: (34) 932 155 334 - (34) 934 877 456

Fax: (34) 934 872 080

E-mail: boileau@boileau-music.com

http://www.boileau-music.com

Grafia musical i impressió / Gráfica musical e impresión: E.M. BOILEAU, S.L.

D.L. B.42358-2011

I.S.M.N. 979-0-3503-1014-0

I.S.M.N. col·lecció 979-0-3503-1015-7

Primera edició: desembre 2011 / Primera edición: diciembre 2011

Reg: B.3697

El material inclòs en aquesta obra es ven exclusivament per a la formació de veu i piano, i sempre que l'obra s'interpreti en públic i en directe. En cas que el material s'utilitzi per a l'execució per part d'una formació ampliada, o bé que l'obra es difongui per qualsevol mitjà de reproducció mecànica o de comunicació pública, és obligatori el pagament d'una quantitat per l'ús del material. Tots els drets de qualsevol tipus relacionats amb aquesta obra i qualsevol part d'aquesta obra estan estrictament reservats, incloent-hi –sense estar-hi, però, limitats– el dret per a l'escena, ràdio, televisió, cinema, reproducció mecànica, traducció, impressió i venda. La comunicació pública d'aquesta obra, de forma completa o parcial, està subjecta a l'autorització corresponent de l'editor. La còpia total d'aquesta obra o de parts separades d'aquesta obra és il·legal i punible de conformitat amb les disposicions de la Llei de la Propietat Intel·lectual vigent. L'ús de còpies, incloent-hi arranjaments i orquestracions diferents que publica l'Editor, està prohibit.

The material included in this score is on sale only to be performed on live and in public by voice and piano. In the event of the same material being used in a performance by any other larger ensemble or in the event the works broadcasted by any mass media or public communication, to be payed in concept of use of material. All the rights of any type related with this work and any part of this work are strictly reserved, including –without being, however, limited– the rights for the scene, radio, television, cinema, mechanical reproduction, translation, printing and sale. The public communication of this work, in a complete or partial way, is subject to the corresponding authorization of the publisher. The total copy of this work or of parts being sorted out from this work is illegal and punishable in accordance with the dispositions of the Law of the valid Copyright. The use of copies, including arrangements and orchestrations different of the ones published by the Publisher there, is prohibited.

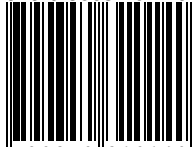
El material incluido en esta obra está a la venta exclusivamente para la formación de voz y piano, y siempre que la obra sea interpretada en público, en vivo y en directo. En caso de que el material se utilice para su ejecución por parte de una formación ampliada, o la obra sea difundida por cualquier medio de reproducción mecánica o de comunicación pública, será obligatorio el pago de una cantidad en concepto de utilización de material. Todos los derechos de cualquier tipo relacionados con esta obra y cualquier parte de ella están estrictamente reservados, incluyendo –sin estar, sin embargo, limitados– los derechos para la escena, radio, televisión, cine, reproducción mecánica, traducción, impresión y venta. La comunicación pública de esta obra, de forma completa o parcial, está sujeta a la autorización correspondiente del editor. La copia total de esta obra o de partes separadas de esta obra es ilegal y punible de conformidad con las disposiciones de la Ley de la Propiedad Intelectual vigente. El uso de copias, incluyendo arreglos y orquestaciones diferentes de las publicadas por el Editor, está prohibido.

Legalment Prohibida
la reproducció per fotocòpia.

Legalmente Prohibida
la reproducción por fotocopia.

979-0-3503-1014-0

9 790350 310140

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Índex / Summary / Índice

Introducció / Argument	5
Introduction / Synopsis of the Plot	6
Introducción / Argumento	7

La Santa Espina

Acte I

Núm. 1	9
Núm. 2	15
Núm. 3	33
Núm. 4	42
Núm. 5	47
Núm. 6	54

Acte II

Núm. 7	64
Núm. 8 - La cançó de l'espasa	70
Núm. 9	76
Núm. 10	81
Núm. 11	85
Núm. 12	89
Núm. 13	90

Acte III

Núm. 14	92
Núm. 15	102
Núm. 16	105
Núm. 17	110
Núm. 18 - Sardana	120
Núm. 19	132
Núm. 20	150

Biografies d'Enric Morera i Àngel Guimerà	156
Enric Morera and Àngel Guimerà Biographies	158
Biografías de Enric Morera y Àngel Guimerà	160

Introducció

La Santa Espina, tal com ho especifica el mateix llibret d'Àngel Guimerà, és una "rondalla en tres actes i sis quadres", amb música d'Enric Morera. Aquesta obra se circumscriu dins del moviment anomenat Teatre Líric Català, que el musicòleg Xosé Aviñoa limita entre els anys 1894 i 1908. Músics de la talla de Granados o Pahissa, o el mateix Morera, juntament amb escriptors com Guimerà, Rusiñol o Pitarra, entre d'altres, es van comprometre a produir obres líriques a cavall entre l'òpera italiana, l'imponent espectacle wagnerià i la sarsuela espanyola. Tot plegat amb un intent de produir un veritable teatre musical català autòcton.

Una de les produccions més significatives d'aquest Teatre Líric Català fou precisament *La Santa Espina*. El divuitè dels vint números, corresponent a l'acte tercer, donà lloc a la famosa sardana amb el mateix nom, convertida en emblema del catalanisme polític, particularment gràcies a la prohibició expressa del Governador Civil de Barcelona, general Lozada, l'any 1924.

Val la pena reproduir el text de la circular que va distribuir:

Habiendo llegado a este Gobierno Civil, en forma que no deja lugar a dudas, que determinados elementos han convertido la sardana La Santa Espina en himno representativo de odiosas ideas y criminales aspiraciones, escuchando su música con el respeto y reverencia que se tributan a los himnos nacionales, he acordado prohibir que se toque y cante la mencionada sardana en la vía pública, salas de espectáculos y sociedades, y en las romerías o reuniones campestres, previniendo a los infractores de esta orden que procederé a su castigo con todo rigor.

La rondalla de *La Santa Espina* fou estrenada al Teatre Principal de Barcelona el 19 de gener del 1907 i es va tornar a programar el desembre del mateix any, amb un total de més de dues-centes representacions. La producció va anar a càrrec d'Espectáculos y Audiciones Graner, sota la direcció teatral de Modest Urgell. L'èxit que va obtenir l'obra va ultrapassar totes les expectatives, ja que no era habitual que una obra musical es mantingués en cartell més d'un parell o tres de setmanes. Fins i tot la pròrroga va durar més del que es preveia a causa de la continuada aclamació popular.

L'argument de l'obra és de caràcter fantàstic, amb tots els elements propis del gènere d'aquesta època: bruixes, bruixots, sirenes, reialmes de terres llunyanes, encanteris... tot plegat amb un replec de reivindicació nacional en uns moments polítics molt delicats i tensos per a la societat catalana i el catalanisme polític. Pel que fa a la música, la partitura de Morera es manté dins de l'estricte àmbit tonal i sempre molt d'acord amb el caràcter del llibret.

El número que després es convertiria en la popular sardana es troba, com hem dit, al tercer acte de l'obra i correspon al moment en què es presenten les captives catalanes. Després d'una introducció de caràcter poètic i evocatiu, seguint el motiu de dansa, comença la intervenció de la secció femenina del cor que irromp a escena amb els coneguts versos de "*Som i serem gent catalana*". De fet, però, la sardana de l'obra comença directament als llargs, coincidint amb la modulació a menor. La música inicial difereix dels curts de la sardana, ja que la mètrica de la melodia és diferent, fins al punt que amalgama compassos ternaris amb binaris.

Morera va adaptar aquesta música per convertir-la definitivament en sardana independent el mateix 1907. La primera versió amb lletra que se'n conserva és l'enregistrament d'Emili Vendrell datat l'any 1918, en el qual només hi ha text als llargs, que és on encaixa correctament amb la música. Posteriorment se n'han fet diferents adaptacions en què la lletra comença també ls curts.

* La sardana, des dels sus orígens, presenta una estructura binària que, mitjançant una doble barra de repetició, divideix l'obra en dues parts diferenciades: els *curts* i els *llargs*. Aquests dos noms provenen dels passos amb què es balla. Com a referència, els curts es ballen amb els braços baixats i els llargs amb els braços alçats.

Argument

És època de verema que concentra l'atenció i l'esforç de tots. Veremar, tragar, trepitjar, entrullar. Tot es fa alhora. La Maria, pubilla de la casa, la vigília del seu sant, agafa un cistellet i surt a collir flors boscanes per oferir-les a la imatge de la Verge que té a la seva cambra. Triga més del compte i els pares comencen a passar-ne ànsia. El pare tem que es trobi amb en Gueridó, un mosso més bé curt de gambals i que fa de vaquer.

Per fi arriba la Maria del bosc i es troba amb el Gueridó, que l'ajuda a fer un ram. Maria, no troba res per lligar-lo i se li acut d'utilitzar la cadena d'or del seu escapulari, que conté una relíquia de La Santa Espina que portà Jesús a la creu. En Gueridó, a més d'ajudar-li a fer el pomell de flors, pretén besar la noia. Sorpresa pel seu atreviment, Maria crida i demana auxili. Per aquest motiu, el vaquer és acomiadat de la masia, però abans de marxar vol un record de la pubilla i d'amagat furta el ram.

Consolat amb la toia, comença a caminar tota la nit sense parar, fins que arriba a una vall profunda i negra. És la nit de l'any en què les bruixes i els bruixots fan la seva assemblea i escullen una persona per fer-la la més feliç del món. Descobert pels assembleistes, Gueridó es converteix en l'objecte de les seves diversions. El convertiran en rei, a pesar de les objeccions i excuses del noi. Abans, però, li posen una condició: si, en el decurs d'un any, no fa cap proà a la noia estimada serà rei per sempre; si no, ho perdrà tot. Fet i fent, el transporten mar endins damunt d'una sabata gegant, que els conduirà a una illa on hi ha un veritable príncep que està a punt de ser coronat.

El príncep Arnold, rector en un castell perquè el dia del seu naixement uns savis astròlegs van vaicinar que seria convertit en planta quan conegués l'amor, es dirigeix cansat d'esperar-junt amb la seva escorta a visitar la bella sirena Rosa Vera, estimada per Arnold. En fer-ho topen amb les bruixes. Com a resultat, la màgia converteix en palmeres al príncep i tota la seva cort. Llavors, les bruixes despullen a Gueridó i llenquen la seva vella vestimenta i el pomell de flors i l'escapulari. Ja vestit, arriben magnats d'Abracondària, país del príncep Arnold, per anunciar la mort del seu pare el monarca. S'emporten a Gueridó per coronar-lo rei sense saber que és un suplantat.

La sirena Rosa Vera ho ha observat tot i, conscient de l'encanteri, farà els possibles per trencar l'embruix. Disfressada de mariner, recupera el pomell i el torna a Gueridó i aquest, en agraïment, la nomena com a patge. Així, amb el pas del temps, la Rosa Vera, que es fa anomenar Dardell, serà la persona de confiança del rei. La sirena, amb la seva autoritat, fa portar vaixells de donzelles al palau perquè el rei s'enamori. Però passen els dies i tot continua igual.

Ja a punt d'exhaurir el termini d'un any, i enmig d'un pessimisme generalitzat, arriba a Abracondària un vaixell de donzelles catalanes. El capità que les ha segrestades fa una descripció del lloc de procedència de les noies. Mentre escolta el relat, el rei va recordant la seva pàtria, els seus pares, la Maria, les vaques, les muntanyes de Montserrat, les platges... Amb llàgrimes als ulls, creu que està somniant. És en aquest moment en el que els donzelles catalanes ballen una sardana tot cantant "*Som i serem gent catalana, tan si es vol com si no es vol...*" mentre Gueridó plora emocionat i els seus acompanyants intenten tranquil·litzar-lo.

El fals rei, de sobte, descobreix a la Maria entre les noies, i ràpidament, sense que ella el reconegui, ordena que la preparin perquè sigui la seva esposa. Però ella dubta que sigui el vaquer al qual enyora des del dia en què marxà del mas. És llavors quan Maria reconeix el seu ram de flors i l'escapulari de la Santa Espina, proves de la identitat del seu estimat Gueridó. La Rosa Vera, vestida de patge, li explica l'encantament a la Maria i la donzella li fa un petó entrades les dotze de la nit, cosa que trenca l'embruix de Gueridó, Arnold i els seus cavallers. D'aquesta manera, la sirena recupera el seu estimat mentre Maria i Gueridó fan cap a la seva terra, veient de lluny la muntanya més emblemàtica de Catalunya, el Montserrat.

Introduction

La Santa Espina, as described in the libretto by author Àngel Guimerà, is a *Rondalla en tres actes i sis quadres* (Rondalla in 3 acts and 6 scenes), with music by Enric Morera. This work forms part of the theatrical movement known as the *Teatre Líric Català*, which musicologist Xosé Aviñoa states was active between 1894 and 1908. Important composers such as Morera, Granados and Pahissa, along with authors such as Guimerà, Rusiñol and Pitarra, among others, joined together to produce theatrical works with music, as an alternative to Italian opera, the overwhelming presence of Wagner's operas and Spanish zarzuela. The attempt was to create a true Catalan musical theater.

One of the most important productions of the *Teatre Líric Català* was *La Santa Espina*. One of the twenty musical pieces included in *La Santa Espina* is the famous sardana of the same name, which is in the third act. This sardana became an emblematic symbol of Catalanism, especially after it was prohibited by the Governador Civil de Barcelona, General Losada, in 1924.

It is interesting to read the text of the brochure which was distributed at the time:

It has come to the attention of this Civil Government, in a form which does not leave any doubt, that certain individuals have converted the sardana La Santa Espina, a work with presents hateful ideals and criminal aspirations, into a sort of patriotic hymn, listening to it and singing it with the reverence appropriate to a national anthem. Accordingly, the Civil Government prohibits that sardana from being played or sung on public streets, in concert halls, in private associations, and during excursions or meetings in the country. All are hereby advised that those who do not observe this order will be punished to the fullest extent of the law.

La Santa Espina was premiered at the Teatro Principal, Barcelona on January 19, 1907. It was later performed again in December of the same year. In all there were more than 200 performances. It was produced by Espectáculos y Audiciones Graner under the theatrical direction of Modest Urgell. The success of the work surpassed all expectation, especially since it was not common at that time for any musical theater piece to be presented for more than two or three weeks. The popularity of *La Santa Espina* was such that it was performed many more times than anyone imagined possible.

The plot is a fantasy which incorporates all the elements of this genre during that: witches, warlocks, mermaids, kingdoms of distant lands, incantations, etc. All of these elements were transformed into a work of Catalan nationalism at a very delicate and tense moment for Catalan society and politics. The music of Morera is entirely tonal and perfectly in character with the libretto.

As commented above, the piece which later became the popular sardana is found in the third act of *La Santa Espina*. It occurs at the moment when the Catalan captives are introduced. Following a poetic and evocative introduction, the Catalan women begin to sing the famous verses, in the style of a dance, "*Som i serem gent catalana*" (We are and always will be Catalans). The sardana itself begins with the *llargs** (long steps) which coincides with a modulation to the minor mode. This opening music is different from the *curts** (short steps) of the sardana since both the meter and melodies are different, alternating measures of ternary and binary beats.

Morera arranged this sardana the same year of the premiere, 1907, converting it into an independent work. The first version with a text is the recording by Emili Vendrell in 1918. In this recording there is only text in the section of the *llargs*, which fits perfectly with the music. Later other arrangements were made in which the text begins in the *curts*.

* Even the earliest sardanas were in binary form in which, following a repeat, divides the work into two parts: *curts* (short steps) y *llargs* (long steps), names which are obviously derived from the steps of the dance. The short steps are danced with the arms down and the long steps are danced with the arms raised.

Synopsis of the Plot

Harvest time requires the efforts and attention of everyone. Harvesting, carting, shredding, storing... everything has to be done at once. Maria, the oldest (*pubilla***), is celebrating the evening before her saint's day. She takes a basket and goes out to collect wild flowers to make an offering to the statue of the Virgin that she has in her room. She takes longer than she should have and her parents begin to worry. Her father is afraid that she is with Gueridó, a not very smart young man who works as a horseman shepherd on the farm.

Finally Maria arrives at the forest to meet Gueridó who helps her make a bouquet of flowers. María does not have string to tie the bouquet together and she decides to use her gold chain with her locket, which contains a relic of *La Santa Espina* (The Holy Thorn), which Jesus wore on the cross. Gueridó tries to kiss her. Surprised by his daring, she shouts for help. Because of this daring gesture Gueridó is fired from the farm. Before he leaves he decides that he wants something to remember his girl and takes the bouquet.

With the bouquet as a consolation, he walks throughout the night without stopping until he arrives at a dark and deep valley. That night witches and warlocks are meeting to choose the person that they will make the happiest person in the world. When they see Gueridó they choose him. In spite of his objections and excuses, they decide to make him a King. However, they make one condition: if he does not kiss his beloved for one year he will be King forever. However, if he does kiss her he will lose everything. After all is said and done they set out to sea in a huge ship and take him to an island where a true Prince is just about to be crowned.

Prince Arnold has retreated to a castle since on the day of his birth astrologists predicted that he would be turned into a plant when he found true love. Being tired of waiting, he goes, along his body guard, to visit the beautiful Rosa Vera, a mermaid with whom he has fallen in love. As they leave the two men come upon the witches. By magic the Prince and his court are converted into palm trees. The witches then remove all of Gueridó's clothing, discarding it along with the bouquet of flowers and the chain and locket. After he is dressed in the Prince's clothing, representatives of Abracondària, the country of Prince Arnold, arrive to tell him that his father, the King, has died. They take Gueridó with them to crown him as the new King without realizing that he is impersonating the Prince.

The mermaid Rosa Vera has seen everything. Being aware of the magic spell, she decides to do everything possible in order to break the spell. Dressed as a sailor, she finds the bouquet of flowers with the chain and locket and returns them to Gueridó. He, in turn, appoints her as a Page in his court. Thus, Rosa Vera, who is now called Dardet, becomes the confidant of the King. She takes advantage of her power in the court to have boats of young women come to the palace so that the King might fall in love. But, time passes and nothing changes.

One year has almost passed and everyone is somewhat pessimistic. A boat filled with Catalan maidens arrives at Abracondària. The Captain who kidnapped the girls tells where they came from. As he listens to the Captain, the King remembers his country, his parents, María, the cows and the mountains of Montserrat, the beaches, etc. With tears in his eyes, he thinks he is dreaming. At this moment the Catalan maidens begin to dance a sardana while singing "*Som i serem gent catalana, tant si es vol com si no es vol...*" (We are and will always be Catalans, whether you like it or not...) while Gueridó weeps with emotion while his people attempt to calm him..

The false King suddenly discovers that Maria is one of the maidens. Without her realizing it, he quickly orders that she be prepared to marry him. However, not believing that he is the horseman that she has dreamed of since he left the farm, she is not convinced. But, when he presents her with the bouquet of flowers and the chain and locket she recognizes him as her beloved Gueridó. Rosa Vera, dressed as a page, tells of the spell cast upon Maria and she kisses Gueridó as the clock strikes twelve, breaking the spell on him, Arnold and his men. Rosa Vera recovers her beloved Prince while Maria and Gueridó return to their country, seeing in the distance the mountains of Montserrat, one of the most emblematic symbols of Catalunya.

** *Pubilla*, (Inheritor, in Catalunya the first born inherits the family fortune).

Introducción

La Santa Espina, tal como lo especifica el mismo libreto de Àngel Guimerà, es una *rondalla en tres actos y seis cuadros*, con música de Enric Morera. Esta obra se circunscribe dentro del movimiento llamado Teatro Lírico Catalán, que el musicólogo Xosé Aviñoa limita entre los años 1894 y 1908. Músicos de la talla de Morera, Granados o Pahissa, junto con escritores como Guimerà, Rusiñol o Pitarra, entre otros, se comprometieron a producir obras líricas, a caballo entre la ópera italiana, el imponente espectáculo wagneriano y la zarzuela española. Todo ello con un intento de producir un verdadero teatro musical catalán autóctono.

Una de las producciones más significativas de este Teatro Lírico Catalán fue precisamente *La Santa Espina*. De los veinte números el número dieciocho, interpretado durante el tercer acto, dio lugar a la famosa sardana con el mismo nombre, convertida en emblema del catalanismo político, particularmente gracias a la prohibición expresa del Gobernador Civil de Barcelona, general Losada, en 1924.

Vale la pena reproducir el texto de la circular que distribuyó:

Habiendo llegado a este Gobierno Civil, en forma que no deja lugar a dudas, que determinados elementos han convertido la sardana La Santa Espina en himno representativo de odiosas ideas y criminales aspiraciones, escuchando su música con el respeto y reverencia que se tributan a los himnos nacionales, he acordado prohibir que se toque y cante la mencionada sardana en la vía pública, salas de espectáculos y sociedades, y en las romerías o reuniones campestres, previniendo a los infractores de esta orden que procederé a su castigo con todo rigor.

La rondalla de *La Santa Espina* fue estrenada en el Teatro Principal de Barcelona el 19 de enero de 1907 y programándose de nuevo en diciembre del mismo año, con un total de más de doscientas representaciones. Fue producida por Espectáculos y Audiciones Graner, bajo la dirección teatral de Modest Urgell. El éxito que obtuvo la obra rebasó todas las expectativas, ya que no era habitual que una obra musical se mantuviera en cartel más de un par o tres de semanas. Incluso la prórroga duró más de lo previsto debido a la continua aclamación popular.

El argumento de la obra es de carácter fantástico, con todos los elementos de este género propios de la época: brujas, brujos, sirenas, reinos de tierras lejanas, hechizos... todo ello con un trasfondo de reivindicación nacional en unos momentos políticos muy delicados y tensos para la sociedad catalana y el catalanismo político. En cuanto a la música, la partitura de Morera se mantiene dentro del estricto ámbito tonal y siempre muy de acuerdo con el carácter del libreto.

El número que luego se convertiría en la popular sardana se encuentra, como hemos dicho, en el tercer acto de la obra y corresponde al momento en que se presentan las cautivas catalanas. Tras una introducción de carácter poético y evocativo, seguido de un motivo de danza, comienza la intervención de las mujeres catalanas, que irrumpen con los conocidos versos de "*Som i serem gent catalana*". De hecho, la sardana de la obra empieza directamente en los *llargs**, coincidiendo con la modulación a menor. La música inicial difiere de los *curts** de la sardana, ya que la métrica de la melodía es diferente, hasta el punto que amalgama compases ternarios con binarios.

Morera adaptó esta música para convertirla definitivamente en sardana independiente el mismo 1907. La primera versión con letra que se conserva es la grabación de Emili Vendrell fechada en 1918, en la que sólo hay texto en los *llargs*, que es donde encaja correctamente con la música. Posteriormente se han hecho diferentes adaptaciones donde la letra empieza también en los *curts*.

* La sardana, desde sus orígenes, presenta una estructura binaria que, mediante una doble barra de repetición, divide la obra en dos partes diferenciadas: *curts* (cortos) y *llargs* (largos). Estos dos nombres provienen de los pasos de la danza. Como referencia: los cortos se bailan con los brazos bajados y los largos con los brazos levantados.

Argumento

Es época de vendimia en la que se concentra la atención y el esfuerzo de todos. Vendimiar, trajinar, pisar, entrujar... todo se hace a la vez. María, heredera de la casa, la víspera de su santo, coge un cestillo y sale a recoger flores silvestres para ofrecerlas a la imagen de la Virgen que tiene en su cuarto. Tarda más de la cuenta y sus padres empiezan a preocuparse. El padre teme que se encuentre con Gueridó, un mozo más bien corto de entendederas y que hace de vaquero.

Por fin llega María del bosque y se encuentra con Gueridó, que le ayuda a hacer un ramo. María, no encuentra nada para atarlo y se le ocurre utilizar la cadena de oro de su escapulario, que contiene una reliquia de La Santa Espina que llevó Jesús en la cruz. Gueridó, además de ayudarlo a hacer el ramillete de flores, pretende besar a la chica. Sorprendida por su atrevimiento, María grita y pide auxilio. Por este motivo, el vaquero es despedido de la masía, pero antes de irse quiere un recuerdo de la *pubilla*** y a escondidas se lleva el ramo.

Consolado con él, empieza a andar toda la noche sin parar, hasta que llega a un valle profundo y negro. Es la noche del año en que las brujas y los brujos hacen su asamblea y eligen a una persona para hacerla la más feliz del mundo. Descubierta por los asambleístas, Gueridó se convierte en el objeto de sus diversiones. Lo convertirán en rey, a pesar de las objeciones y excusas del onico. Antes, sin embargo, le ponen una condición: si en el transcurso de un año, no hace ningún beso a la chica amada será rey para siempre, si no, lo perderá todo. Dicho y hecho, lo transportan mar adentro, sobre un zapato gigante, que los conducirá a una isla donde hay un verdadero príncipe que está a punto de ser coronado.

El príncipe Arnold, recluido en un castillo porque el día de su nacimiento unos astrólogos vaticinaron que sería convertido en planta en conocer el verdadero amor, se dirige junto a su escolta -cansado de esperar- a visitar la bella Rosa Vera, una sirena deseada por él. Al hacerlo, dan con las brujas. Como resultado, la magia convierte en palmeras al príncipe y toda su corte. Entonces, las brujas desnudan a Gueridó y tiran su vieja vestimenta, el ramillete de flores y el escapulario. Ya vestido, llegan magnates de Abracandària, país del príncipe Arnold, para anunciarle que su padre el monarca ha fallecido. Se llevan a Gueridó para coronarlo como nuevo rey sin saber que es un suplantado.

La sirena Rosa Vera lo ha observado todo y, consciente del hechizo, hará lo posible para romper el embrujo. Disfrazada de marinero, recupera el ramillete y lo vuelve a Gueridó y éste, en agradecimiento, la nombra paje de su escolta. Así, con el paso del tiempo, Rosa Vera, que se hace llamar Dardet, será la persona de confianza del rey. La sirena, con su autoridad, manda hacer llegar barcos de doncellas en el palacio para que el rey se enamore. Pero pasan los días y todo sigue igual.

Ya a punto de agotar el plazo de un año, y en medio de un pesimismo generalizado, llega a Abracandària un barco de doncellas catalanas. El capitán que las ha secuestrado hace una descripción del lugar de procedencia de las chicas. Mientras escucha el relato, el rey va recordando su patria, sus padres, María, las vacas, las montañas de Montserrat, las playas... Con lágrimas en los ojos, cree que está soñando. Es en este momento en el que las doncellas catalanas bailan una sardana mientras cantan "*Somos y seremos gente catalana, tanto si se quiere como si no se quiere...*" mientras Gueridó llora emocionado y sus acompañantes intentan tranquilizarlo.

El falso rey, de pronto, descubre a María entre las chicas, y rápidamente, sin que ella lo reconozca, ordena que la preparen para que sea su esposa. Pero ella se resiste, pues duda que sea el pastor al que añora desde el día en que marchó de la casa. Es entonces cuando, al entregarle a María el ramo de flores y el escapulario de la Santa Espina, identifica a su amado Gueridó. Rosa Vera, vestida de paje, le explica el encantamiento a María y la doncella le da un beso entradas las doce de la noche, lo que rompe el embrujo de Gueridó, Arnold y sus caballeros. De esta manera, la sirena recupera a su amado mientras María y Gueridó se dirigen a su tierra, viendo de lejos la montaña de Montserrat, la más emblemática de Cataluña.

**Pubilla (Heredera, por ser la primogénita, de los bienes familiares en Cataluña).

LA SANTA ESPINA

ACTE I

Núm. 1

Text / Texto
Àngel Guimerà
(1845-1924)

Enric Morera
(1865-1942)

Poc a poc i molt fort

Piano

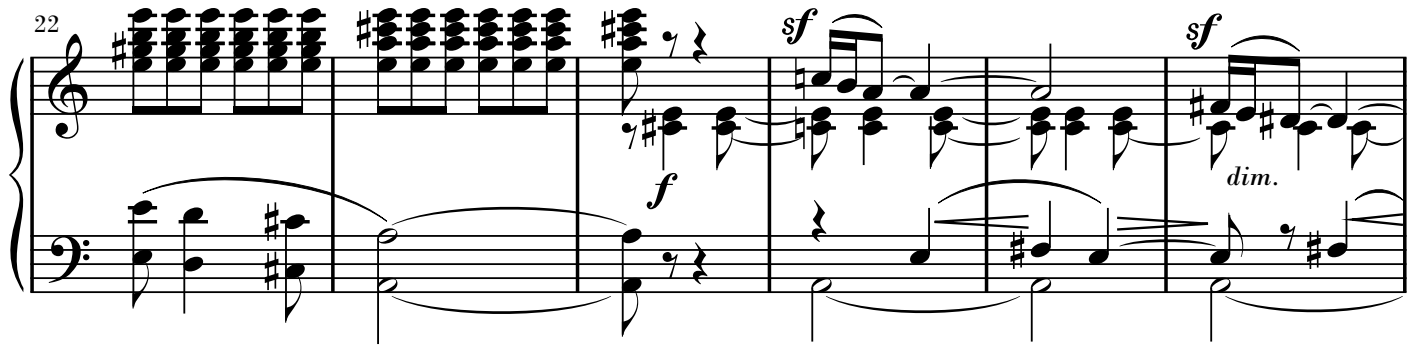
fff

ff

ff

ff

22

28

Esquelles

34 (Hi haurà 4 o 6 esquelles i cada cop se'n farà sonar 2 o 3 plegades)

(segueixen tocant de tant en tant sense abusar-ne)

Gueridó

(intern) lleuger i alegre

Ja la ma-gra-na al ma-gra-ner

G.

40

vol es-cla-tar, a-mo-re-ta mi-a; si t'a-dor-

46 *poc rall.*

G. *- mis-sis on jo sé, en ton fal - dar l'es-gra-na - ri - a.*

52 *a temps*

G. *I en-mig dels lla-vis ca-da gra poc a po-*

58

G. *- quet te'l posa - ri - a; si els ulls o - bris-sis per plo - rar,*